

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ BOOK REVIEW

ΑΡΧΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ 2013, 30(6):757-758
ARCHIVES OF HELLENIC MEDICINE 2013, 30(6):757-758

Θεραπευτική εσωτερικών νόσων

Σ.Δ. Μουλόπουλου

Το βιβλίο «Θεραπευτική εσωτερικών νόσων» του καθηγητή Μουλόπουλου εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1979. Αριθμεί από τότε εννέα αναθεωρημένες εκδόσεις, περίπου μία κάθε 4 χρόνια, η τελευταία των οποίων κυκλοφόρησε το 2013.

Το βιβλίο πραγματεύεται τις γνώσεις μας για τη θεραπεία των παθολογικών νόσων, χωρίς να τις συνδυάζει με διαγνωστικές πληροφορίες, όπως γίνεται σε πολλά ξένα συγγράμματα. Αυτό ξενίζει ίσως, αλλά επιτυγχάνει άμεση πρόσβαση στα κύρια σημεία της αγωγής. Συμπυκνώνει έτσι στις 751 σελίδες του τη γνωστή ύλη, ώστε να αποτελεί κείμενο αναφοράς για την αντιμετώπιση όλων των νοσημάτων της Παθολογίας υπό την ευρεία της έννοια.

Άλλη πρωτοτυπία για τη σημερινή εποχή είναι ότι πρόκειται για μονοσυγγραφικό βιβλίο. Ο συγγραφέας, με τη χρήση εκτενούς βιβλιογραφίας και με τη μακρά κλινική εμπειρία του σε μεγάλη παθολογική κλινική, κατορθώνει να δώσει μια σαφή και πρακτικά εφαρμόσιμη εικόνα της αγωγής επί των νοσημάτων της Παθολογίας και των ειδικότητων της.

Μια ακόμη πρωτοτυπία είναι η αφιέρωση των πρώτων 180 σελίδων στη Γενική Θεραπευτική. Στο ενδιαφέρον αυτό τμήμα ο αναγνώστης κατατοπίζεται σε τρία πεδία. Στο πρώτο περιγράφονται γενικές αρχές εφαρμογής της θεραπευτικής αγωγής, οι παράγοντες που τις επηρεάζουν, οι τρεις κατευθύνσεις της (αίτια, νοσηροί μηχανισμοί, συμπτώματα) και η τεχνική των συνήθων μεθόδων. Στο δεύτερο εκθέτονται οι τρόποι με τους οποίους η σύγχρονη Ιατρική χειρίζεται τον άρρωστο άνθρωπο, γενικά και σε ειδικές περιπτώσεις. Στο τρίτο αναλύονται τα ενδεχόμενα ιατρικά σφάλματα κατά την εφαρμογή της αγωγής, τα οποία ο επιφυλακτικός συγγραφέας αποκαλεί «παρεκκλίσεις από την ορθή αγωγή», τα αίτια που τα προκαλούν

9η έκδοση, Επιστημονικές Εκδόσεις Παρισιάνου.

και οι τρόποι αποφυγής τους.

Στο ειδικό τμήμα του βιβλίου περιγράφονται τα σύγχρονα μέσα για την αντιμετώπιση των νόσων σε 16 κεφάλαια, με πρόταση γενικών επισημάνσεων σε κάθε κεφάλαιο που αφορούν στις ιδιαιτερότητες της κάθε ομάδας νόσων. Έπεται, τέλος, κατάλογος των αναφερομένων στο κείμενο φαρμάκων με τα αντίστοιχα συνηθέστερα χρησιμοποιούμενα ιδιοσκευάσματα και εκτενές ευρετήριο.

Με τη σύνθεση αυτή, το βιβλίο αφ' ενός συμβάλλει με το γενικό τμήμα στη διαμόρφωση της προσωπικής, γενικής στάσης του θεραπευτή ιατρού και αφ' ετέρου παρέχει έναν

πρακτικό οδηγό των ουσιωδέστερων δυνατοτήτων της θεραπευτικής για κάθε συγκεκριμένη νόσο.

Η νέα έκδοση είναι εκσυγχρονισμένη και περιλαμβάνει και τις τελευταίες μεταβολές των γνώσεων και θέσεων σε ένα αντικείμενο που εξελίσσεται ραγδαία.

Η κριτική ανάλυση των δεδομένων, με τη δέουσα επιφυλακτικότητα για τις ανεπαρκώς δοκιμασμένες ή αμ-

φισβητούμενης αποδοτικότητας μεθόδους, έχει συνδράμει στην πρακτική άσκηση της Ιατρικής στην Ελλάδα κατά τα 34 χρόνια των επάλληλων εκδόσεων και η ένατη έκδοση έχει τον ίδιο στόχο.

Νίκος Α. Ζακόπουλος
Καθηγητής Θεραπευτικής,
Ιατρική Σχολή Αθηνών

.....